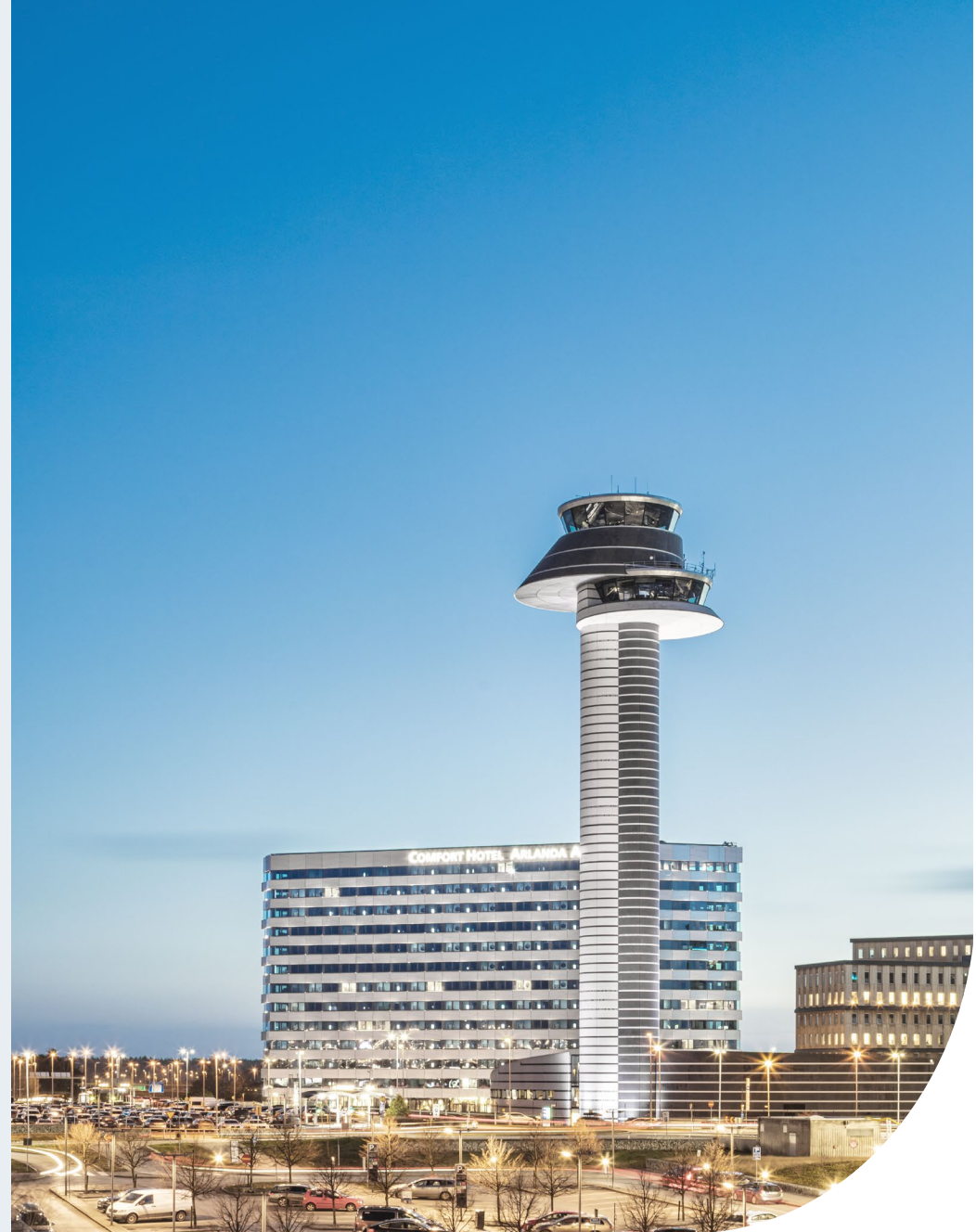

Lägesbild för den regionala stadskärnan

Arlanda-Märsta 2017-2024

Region Stockholm Regionledningskontoret

Box 30215, 10425 Stockholm

Besöksadress:

Lindhagensgatan 98

Telefon: 08-123 100 00

Registrator.rlk@regionstockholm.se

www.regionstockholm.se

Ansvariga handläggare: Emma Tönnerfors och Cecilia Lindahl

Publicerad: 2026

Foto: Swedavia, Rosie Alm

Innehåll

Inledning

Regionala stadskärnor –en strategi för en hållbar Stockholmsregion	4
Lägesbild för Arlanda-Märsta	5

Attraktiva och levande stadskärnor 6

Nattbefolkning	7
Dagbefolkning	11
Blandning av natt- och dagbefolkning	14

Naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation 15

Branschstruktur	16
Kunskapsintensivt näringsliv	18
Arbetsställen	19

Regionala målpunkter för samhällsservice 20

Vård	21
Utbildning	23
Kultur	24

Tillgängliga regionala stadskärnor som bidrar till hållbart resande 26

In och utpendling	27
Pendlingsinteraktioner mellan kärnorna	29
Färdmedel	30
Av- och påstigande i kollektivtrafiken	31

Regionala stadskärnor

- en strategi för en hållbar stockholmsregion

Att utveckla en mer flerkärnig Stockholmsregion, med åtta regionala stadskärnor, har varit en grundläggande strategi för regionens utveckling sedan 2001. Attraktiva och levande regionala stadskärnor utanför den centrala regionkärnan har stor betydelse för att möta den framtida befolkningstillväxten på ett hållbart sätt och bidrar till visionen att vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion.

Genom att stärka de regionala stadskärnorna skapar vi en bättre balans mellan arbetsplatser, service och bostäder i hela regionen samtidigt som det minskar belastningen på transportsystemet in mot regionens centrala delar. Livskvaliteten ökar hos invånarna då fler får nära till viktiga samhällsfunktioner som vård, utbildning och kultur. En utveckling i de regionala stadskärnorna bidrar även till ett effektivt nyttjande av mark och gemensamma resurser och främjar ett hållbart resande med lägre klimatutsläpp.

I den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen finns åtta regionala stadskärnor utpekade:

- Arlanda-Märsta
- Barkarby-Jakobsberg
- Flemingsberg
- Haninge stadskärna
- Kista- Sollentuna- Häggvik
- Kungens kurva- Skärholmen
- Södertälje stadskärna
- Täby Centrum- Arninge

Lägesbild för Arlanda-Märsta

Lägesbilder för de regionala stadskärnorna

Region Stockholm följer kontinuerligt upp utvecklingen i de regionala stadskärnorna. Lägesbilderna för de regionala stadskärnorna är ett statistiskt underlag som syftar till att ge en kvantitativ bild av de senaste årens utveckling i de regionala stadskärnorna och indikerar på om det finns trender som behöver uppmärksammas. Lägesbilderna utgör även ett underlag till färdplanerna för de regionala stadskärnorna och för prioritering av insatser i färdplanerna.

Disposition

Lägesbilderna är uppdelade i fyra målområden. Samtliga målområden har betydelse för att utveckla en flerkärnig Stockholmsregion och för att nå målen i den regionala utvecklingsplanen;

Attraktiva och levande stadskärnor

Naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation

Regionala målpunkter för samhällsservice

Tillgängliga regionala stadskärnor som bidrar till hållbart resande.

Källa

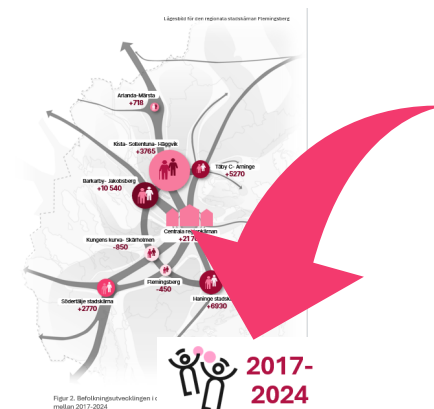
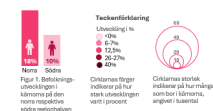
Statistiken i lägesbilderna kommer från SCB. Uppgifter om resande med kollektivtrafiken kommer från Region Stockholms uppföljning av resandet i länet. Statistik om Kulturella och kreativa branscher har tagits fram av SpaceScape och redovisas i rapporten ”KKB och kvällsliv i de regionala stadskärnorna”.

Lägesbilderna följer utvecklingen i de regionala stadskärnorna under åren 2017- 2024. För statistik som utgår från dagbefolkning är den senaste tillgängliga statistiken från 2023. Statistik om kulturella och kreativa branscher använder statistik från 2022. Statistiken baseras på den nya avgränsningen av de regionala stadskärnorna, undantag är uppföljningen av kulturella och kreativa branscher, som baseras på avgränsningarna i RUF5 2050. Statistikens årtal står längst ned till höger på varje sida.

Nattbefolkning

Befolkningsutvecklingen skiljer sig mycket åt mellan de regionala stadskärnorna. Kärnorna har olika förutsättningar att växa och de ligger i olika skeden i utvecklingen, figur 2. Det råder även stora skillnader mellan den norra och södra regionhalvan. Kärnorna på den norra regionhalvan hade till exempel en starkare befolkningsutveckling än kärnorna på den södra regionhalvan under perioden, se figur 1. Motsett utveckling kan ses för dagbefolkningen, se vidare under avsnittet för dagbefolkning.

”Kärnorna på den norra regionhalvan hade en starkare befolkningsutveckling än kärnorna på den södra regionhalvan”

Levande och attraktiv stadskärna

En förutsättning för att utveckla de regionala stadskärnorna och en mer flerkärnig Stockholmsregion är att det finns ett tillräckligt stort befolkningsunderlag i kärnorna, såväl under dag- som nattetid och att kärnorna är nåbara och tillgängliga för ett större omland. En bra balans mellan dag- och nattbefolkning ger i sin tur underlag för en fungerande dag- och kvällsekonomi och ett utvecklat kulturliv, serviceutbud och näringsliv. Det har stor betydelse för att utveckla befolkade och trygga stadskärnor.

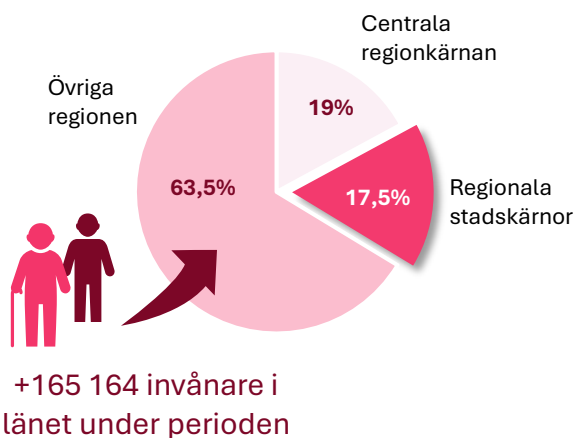

Nattbefolkning

Regionala stadskärnor

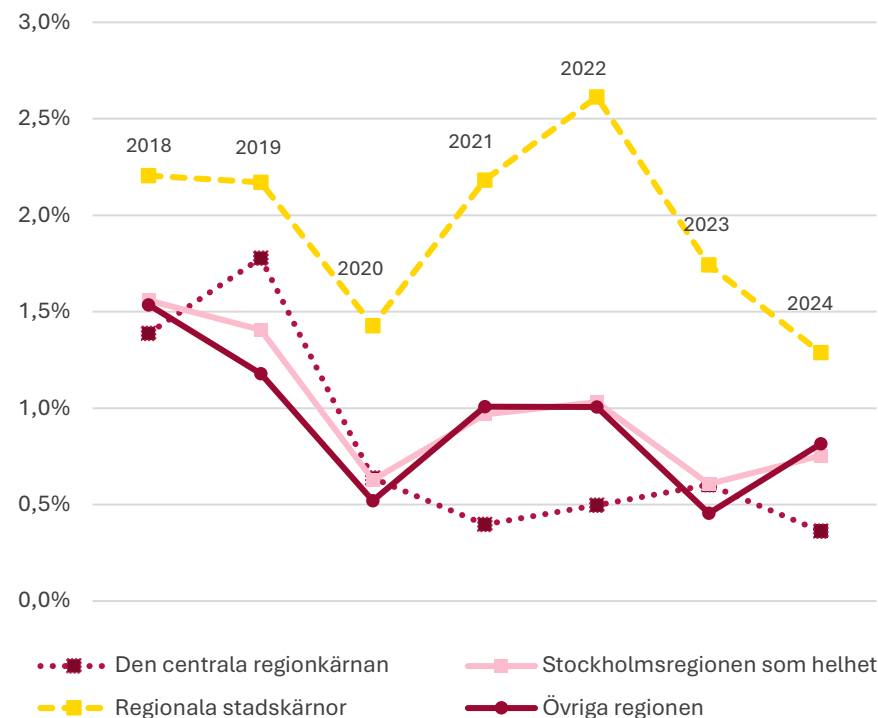
År 2024 bodde nio procent av regionens befolkning i de regionala stadskärnorna, det motsvarade cirka 228 000 personer. De regionala stadskärnorna hade tillsammans en stark befolkningstillväxt på 14,5 procent under den studerade perioden. Det var en starkare procentuell tillväxt än både centrala regionkärnan (+5,8%), övriga regionen (+6,7%) och Stockholmsregionen som helhet (7,2 %), figur 2.

Totalt ökade Stockholmsregionens befolkning med cirka 165 000 personer under perioden 2017-2024. Hela 17,5 procent av befolkningstillväxten skedde i de regionala stadskärnorna, på en yta motsvarande endast en procent av regionens areal, se figur 1.

Figur1. Geografisk fördelning av tillkommande befolkning 2017-2024.

”De regionala stadskärnorna hade en starkare procentuell utveckling än övriga studerade geografier”

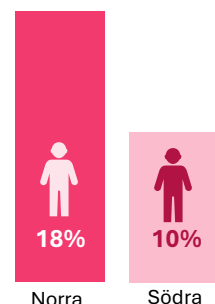

Figur2. Befolkningsutvecklingen i de regionala stadskärnorna jämfört med andra geografier under perioden.

Nattbefolkning

Regionala stads kärnor

Befolkningsutvecklingen skiljer sig mycket åt mellan de regionala stads kärnorna. Kärnorna har olika förutsättningar att växa och de ligger i olika skeden i utvecklingen, figur 2. Det råder även stora skillnader mellan den norra och södra regionhalvan. Kärnorna på den norra regionhalvan hade till exempel en starkare befolkningstillväxt än kärnorna på den södra regionhalvan under perioden, se figur 1. Motsatt utveckling kan ses för dagbefolkningen, se vidare under avsnittet för dagbefolkning.

”Kärnorna på den norra regionhalvan hade en starkare befolkningstillväxt än kärnorna på den södra regionhalvan”

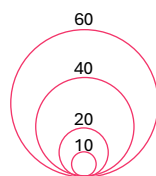
Figur 1. Befolkningsutvecklingen i kärnorna på den norra respektive södra regionhalvan

Teckenförklaring

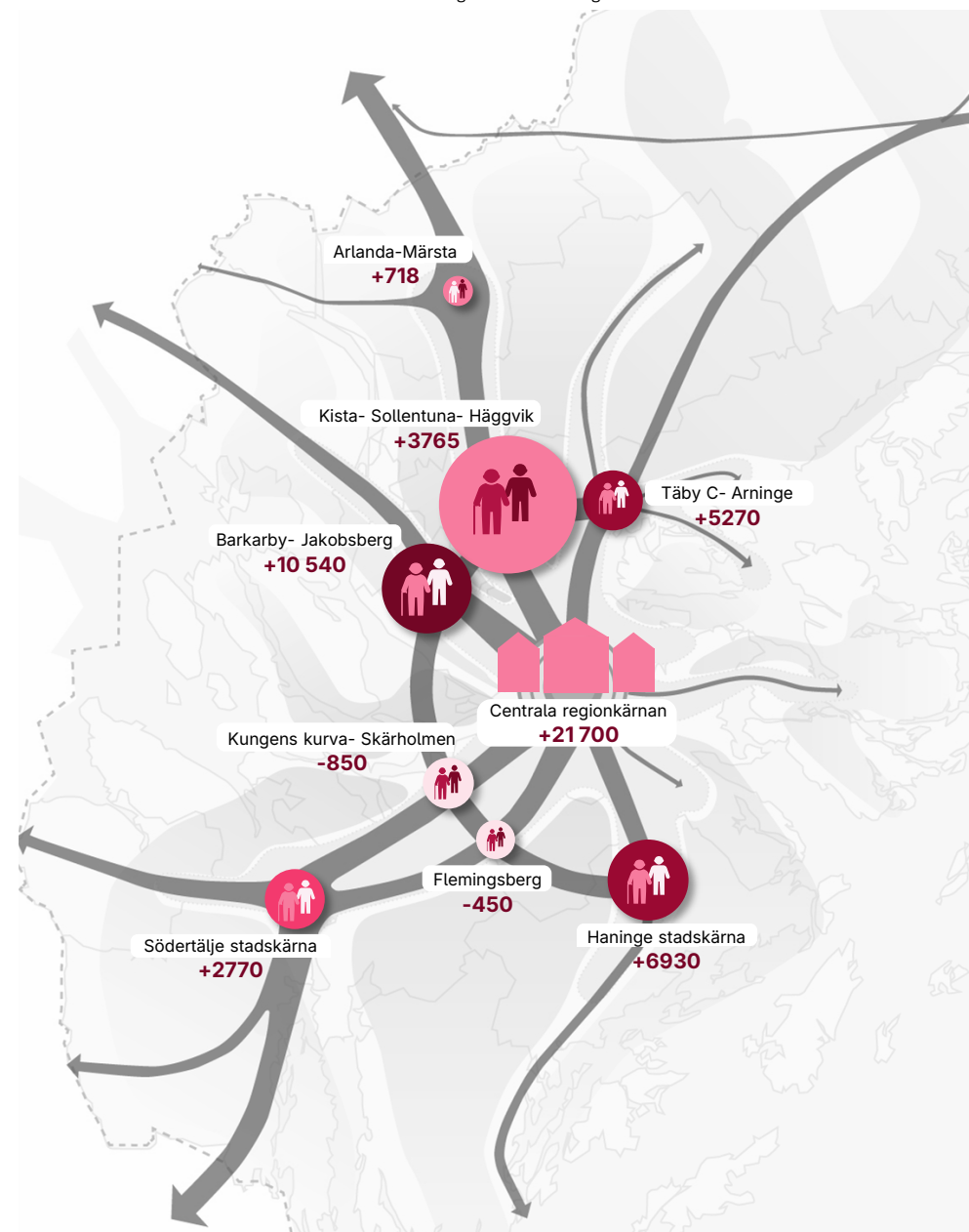
Utveckling i %

- <0%
- 6-7%
- 12,5%
- 26-27%
- 40%

Cirklarnas färger indikerar på hur stark utvecklingen varit i procent

Cirklarnas storlek indikerar på hur många som bor i kärnorna, angivet i tusental

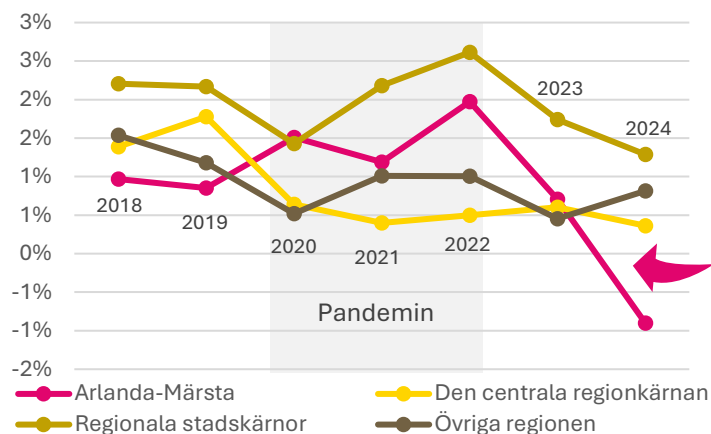
Figur 2. Befolkningsutvecklingen i de regionala stads kärnorna mellan 2017-2024

Nattbefolkning

Arlanda- Märsta

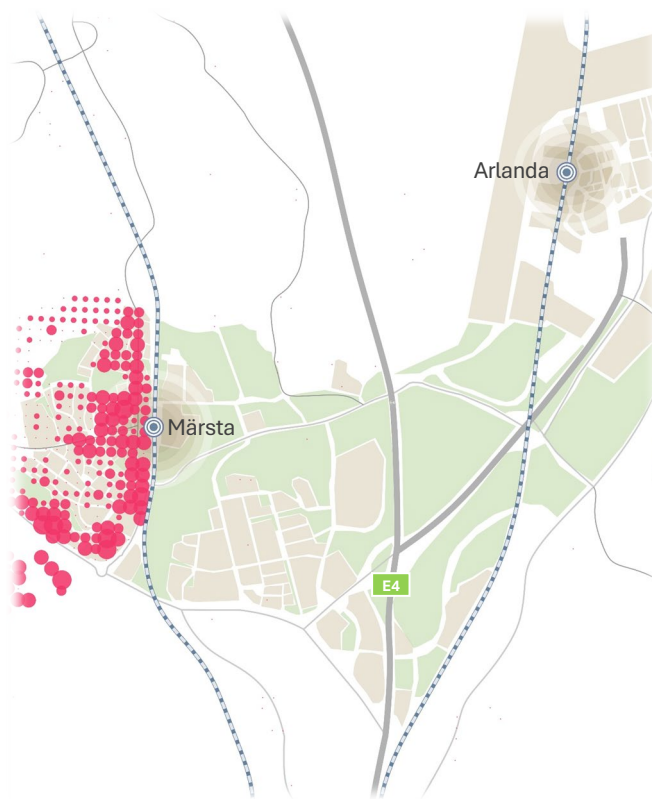
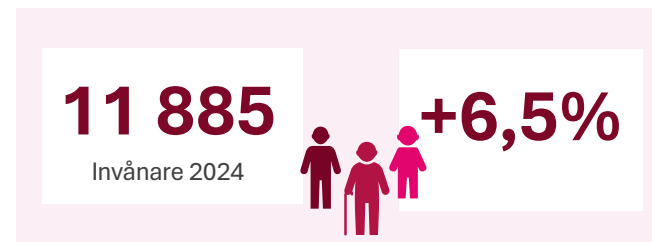
I Arlanda-Märsta bodde det 11 885 personer år 2024. Befolkningen i kärnan ökade med 718 personer sedan 2017, en ökning med 6,5 procent. Kärnan hade därmed en högre procentuell utveckling än den centrala regionkärnan. Befolkningen var framförallt koncentrerad till området runt Märsta station, vilket beror på restriktioner kopplade till flygets verksamhet på Arlanda, figur 2.

Figur 1 visar att befolkningsutvecklingen i Arlanda-Märsta inte påverkades nämnvärt under pandemin. Under 2023 och 2024 genomförde SCB avskrivningar av personer som var folkbokförda i Sverige men som inte längre var bosatta här. Avskrivningarna påverkade befolkningsmängden i regionens samtliga kommuner, vilket kan vara en del av förklaringen till att den procentuella befolkningsutvecklingen sjönk i Arlanda- Märsta år 2023 och 2024.

År 2023 och 2024 genomförde SCB en avskrivning av folk som inte längre bor i Sverige men som fortfarande var folkbokförda här. Avskrivningen påverkade samtliga kommuner och registrerades som utvandring. Detta påverkade befolkningsutvecklingen dessa år.

Figur 1. Procentuell befolkningsutveckling 2017-2024

Figur 2. Befolkningens geografiska fördelning i Arlanda- Märsta

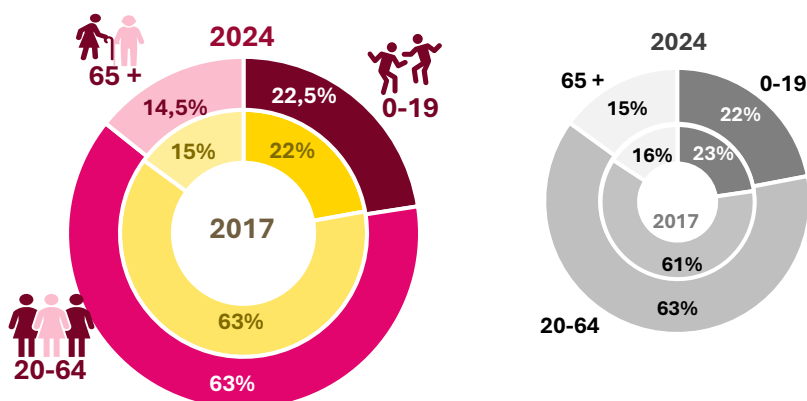
Nattbefolkning

Åldersfördelning

Åldersstrukturen för Arlanda-Märsta följde i hög grad snittet för de regionala stadskärnorna. År 2024 var 63 procent av befolkningen i åldrarna 20-64 år och andelen unga, 0-19 år, utgjorde 22,5 procent av befolkningen. Andelen äldre, 65+, utgjorde 14,5 procent av befolkningen. Under perioden 2017-2024 ökade andelen unga, 0-19 år med en halv procent och andelen äldre minskade med en halv procent, figur 1.

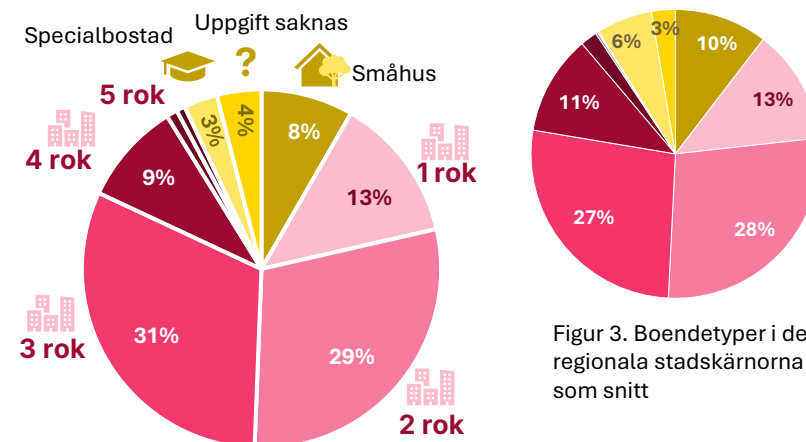
Boendetyper och boendetäthet

I Arlanda-Märsta fanns det 5427 hushåll år 2024, vilket var en ökning med 400 hushåll sedan 2017. Det bodde 2,19 personer per hushåll år 2024, vilket ungefär motsvarade snittet för Stockholmsregionen, figur 4. Kärnan hade en högre andel lägenheter med 3 rok än övriga stadskärnor samt en mindre andel speciallägenheter, figur 2 och 3.

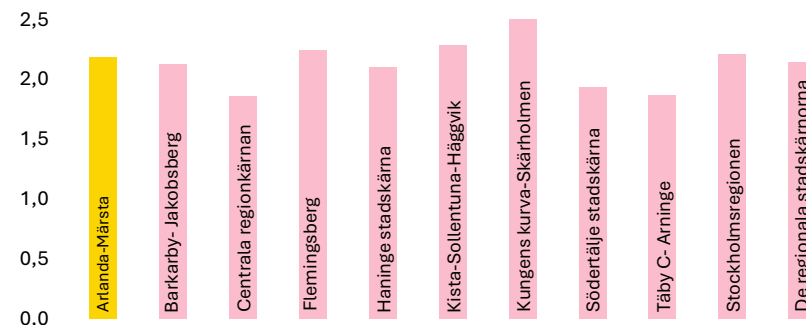

Figur 1. Åldersfördelning i Arlanda-Märsta, jämfört med snittet för de regionala stadskärnorna 2017-2024

”Arlanda-Märsta hade en hög andel 3 rum och kök jämfört med snittet för de regionala stadskärnorna”

Figur 2. Boendetyper i den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta

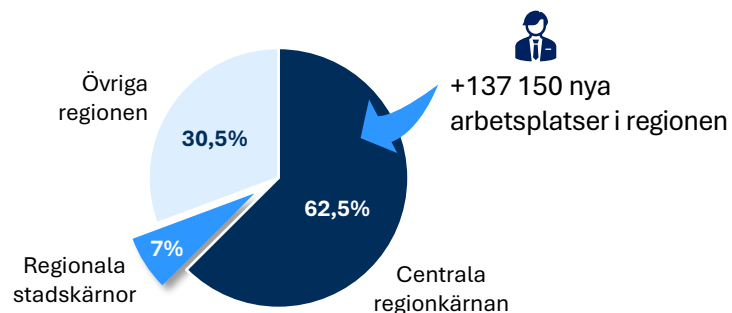
Figur 4. Boendetäthet, snitt antal personer per hushåll

Dagbefolkning

Regionala stadskärnor

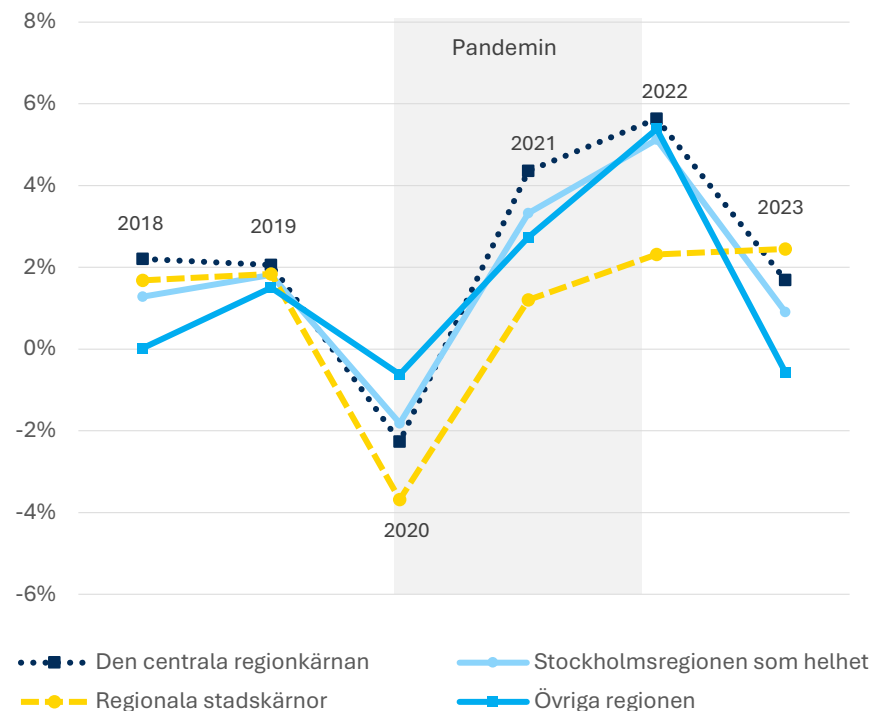
År 2023 arbetade 170 000 personer i de regionala stadskärnorna, det motsvarade cirka 12,25 procent av länets dagbefolkning. Dagbefolkningen i de regionala stadskärnorna ökade med sex procent under perioden, vilket var en svagare utveckling än såväl den centrala regionkärnan (+14%) och den övriga regionen (8,6 %), se figur 2.

Stockholmsregionen växte med 137 150 arbetsplatser under perioden. Av dessa tillkom 62,5 procent i den centrala regionkärnan. Det innebär att den centrala regionkärnan ökade sin andel av regionens arbetsplatser. Den centrala regionkärnan har historiskt sett uppvisat en högre tillväxt av arbetsplatser än övriga delar av regionen. Denna trend förstärktes under perioden då sysselsättningen i de regionala stadskärnorna i högre grad påverkades av pandemins effekter. Under 2023 uppvisade emellertid de regionala stadskärnorna en procentuellt sett starkare tillväxt än både den centrala regionkärnan och den övriga regionen, se figur 2.

Figur 1. Geografisk fördelning av tillkommande dagbefolkning under perioden.

”De regionala stadskärnorna påverkades mer av pandemins effekter än övriga studerade geografier. Under 2023 hade de emellertid den starkaste utvecklingen”

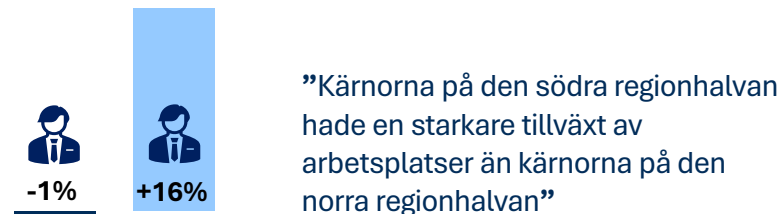

Figur2. Utvecklingen av arbetsplatser inom olika geografier.

Dagbefolkning

Regionala stadskärnor

Utvecklingen i de regionala stadskärnorna skiljer sig mycket åt sinsemellan, figur 2. Några kärnor hade en starkare procentuell tillväxt än den centrala regionkärnan, så som Södertälje och Barkarby-Jakobsberg, medan andra kärnor påverkades mer av pandemins effekter, så som minskat flygresande, ökat distansarbete och dess effekter på kontorsmarknaden samt ändrade handelsvanor. Effekterna syntes särskilt i Arlanda- Märsta, Kista-Sollentuna- Häggvik och Täby C- Arninge. Det finns även stora skillnader i utveckling mellan den norra och södra regionhalvan där den södra sidan hade en starkare utveckling av dagbefolkning än den norra sidan, se figur 1.

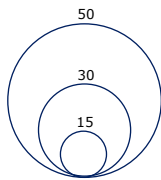
Figur 1. Utvecklingen i kärnorna på den norra respektive södra sidan

Teckenförklaring

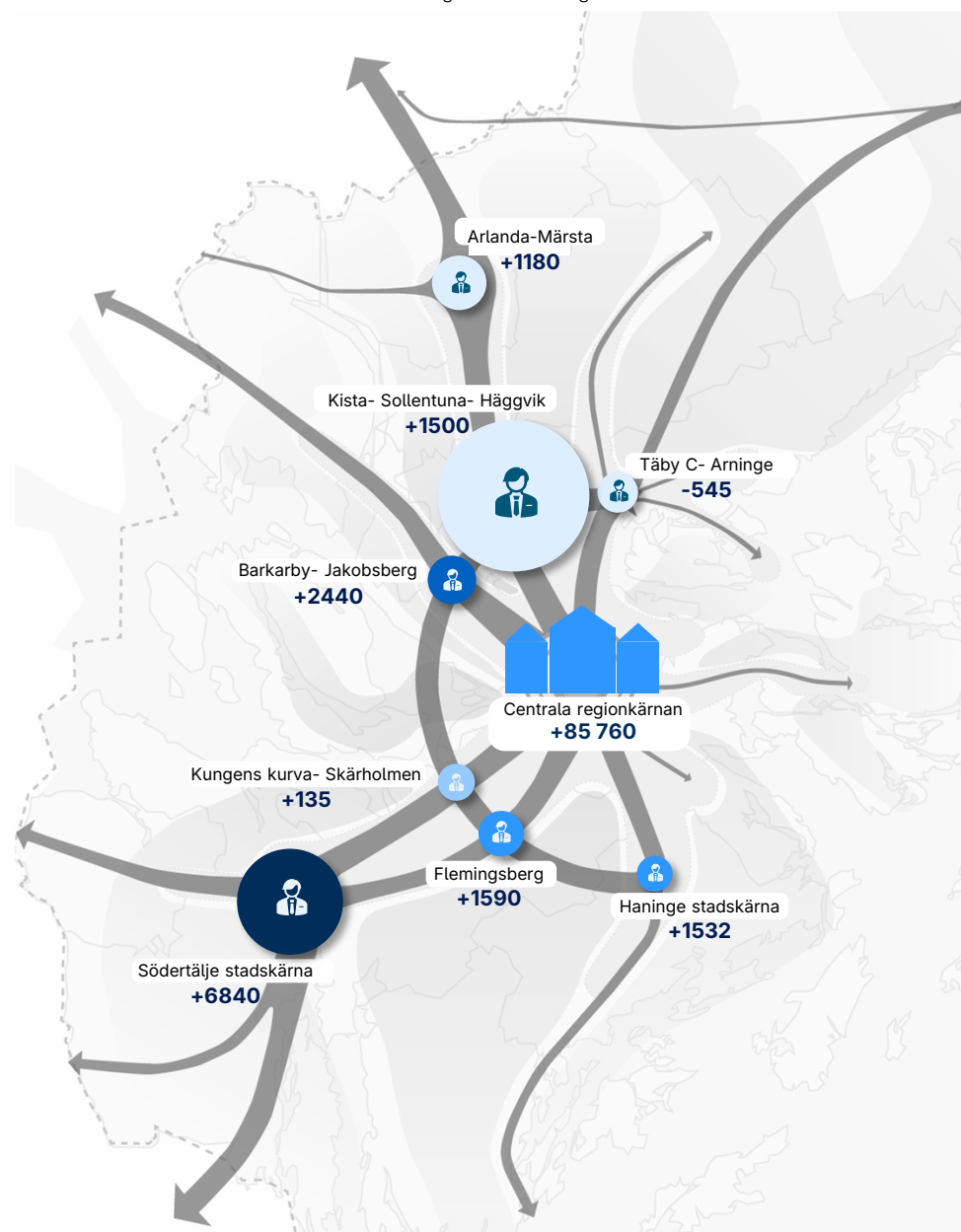
Utveckling i %

- <0%
- 1%
- 12- 15%
- 18%
- 24%

Cirklarnas färger indikerar på hur stark utvecklingen varit i procent

Cirklarnas storlek indikerar på hur många som arbetar i kärnorna, angivet i tusental

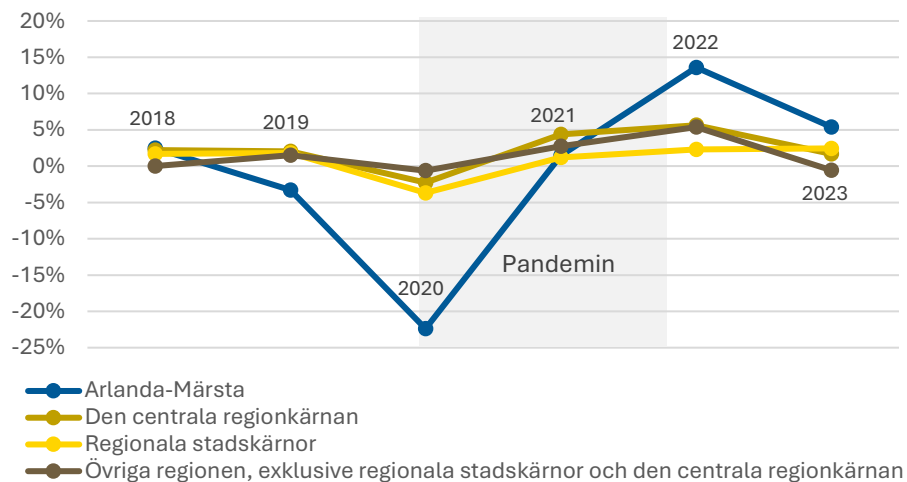
Figur 2. Dagbefolkningens utveckling i de regionala stadskärnorna mellan 2017-2023

Dagbefolkning

Arlanda-Märsta

I den regionala stads kärnan Arlanda-Märsta arbetade det 16 878 personer år 2023 (SCB). Antalet som jobbade i kärnan var dock fler men många av dem som arbetar på Arlanda flygplats är registrerade på andra platser i regionen, Sverige eller världen. Efter Kista- Sollentuna- Häggvik och Södertälje stads kärnor hade Arlanda-Märsta flest arbetsplatser av alla kärnor.

Antalet sysselsatta inom kärnan minskade totalt med 1179 personer under perioden, en minskning med 6,5 procent. Figur 1 visar att minskningen av sysselsatta i kärnan kan härledas till pandemins påverkan på flygbranschen och flygresandet. Antalet sysselsatta i kärnan har därefter återhämtat sig varje år. Se vidare under Näringsliv och innovation för att se hur enskilda branscher utvecklats under perioden.

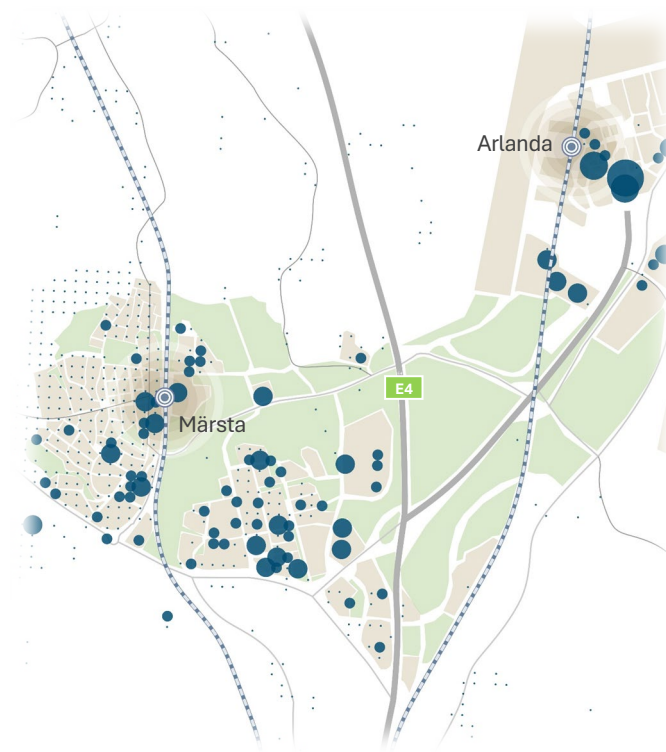
Figur1. Dagbefolkningens utveckling i Arlanda-Märsta och andra jämförbara geografier i regionen.

”Dagbefolkningen i kärnan påverkades under pandemin men visar en stark återhämtning”

16 870

arbetade i kärnan
år 2023

-6,5%

Figur 2. Dagbefolkningens geografiska fördelning inom kärnan

Blandning av dag- och nattbefolkning

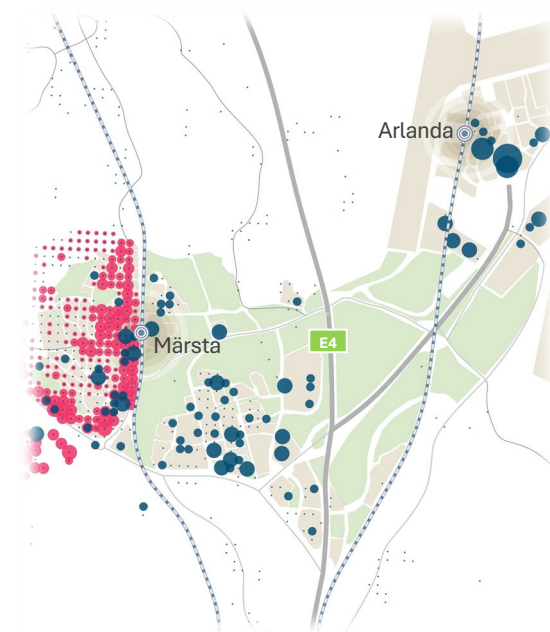
I Arlanda- Märsta uppgick den totala befolkningen (dag- och nattbefolkning) till 28 851 personer år 2023. Det innebär att det totalt bodde och arbetade cirka 18 personer per hektar inom kärnan. Arlanda- Märsta hade därmed den lägsta befolkningstätheten av alla kärnor, se figur1. Den låga befolkningstätheten beror emellertid på att stora delar av kärnan inte kan bebyggas med framförallt bostäder, på grund av flygets verksamhet på Arlanda.

Arlanda- Märsta hade en högre andel dagbefolkning än nattbefolkning, dvs det var fler som arbetade i kärnan än bodde här. Av den totala befolkningsmängden utgjordes nästan 60 procent av dagbefolkning och drygt 40 procent av nattbefolkning. Södertälje stadskärna och Arlanda-Märsta var de enda regionala stadskärnorna som hade en högre andel dagbefolkning än nattbefolkning, figur 3.

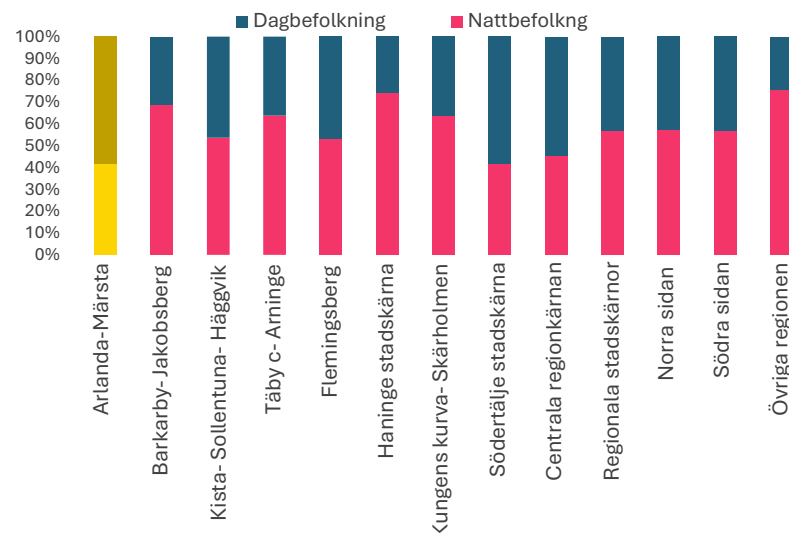
6 Övriga regionen	18 Arlanda- Märsta	47 Täby C- Arninge	54 Regionala stadskärnor
56 Kungens kurva- Skärholmen	57 Barkarby- Jakobsberg	57 Flemingsberg	58 Södertälje stadskärna
64 Haninge stadskärna	96 Kista-Sollentuna- Häggvik	214 Centrala regionkärnan	

Figur 1. Total befolkningstäthet 2023, antal dag- och nattbefolkning/ hektar

Figur 2. Blandning av natt- och dagbefolkning i kärnan 2023

Figur 3. Andel natt- och dagbefolkning år 2023

Naturliga lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation

De regionala stadskärnorna ska utvecklas till attraktiva lokaliseringsplatser för näringsliv och innovation. Att planera för ett arbetsplats- och besöksintensivt näringsliv i de regionala stadskärnorna ger fler invånare närhet till arbetsplatser och bidrar till ett effektivt nyttjande av marken och ett hållbart resande. De regionala stadskärnorna har olika styrkor och ska komplettera varandra och den centrala regionkärnan. Det är därför viktigt att fortsätta stärka respektive stadskärnas profil och identitet när stadskärnorna utvecklas.

Branschstruktur

Näringslivet i Arlanda- Märsta hade en tydlig inriktning inom flygbranschen. De tre största branscherna 2023 hade alla koppling till verksamheterna på Arlanda flygplats. Av kärnans sysselsatta arbetade 36 procent inom "Transport och magasinering" och 15 procent inom "Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster", 10 procent arbetade inom "Hotell och restaurang", figur 1. Övriga branscher som var stora i kärnan var "Handel", "Offentlig förvaltning och försvar" samt "Tillverkning". Totalt arbetade 61 procent av de sysselsatta inom de tre största branscherna.

Inom "Transport och magasinering", som var Arlanda- Märstas största bransch, minskade antalet sysselsatta med 24 procent under perioden. Minskningen hade en tydlig koppling till pandemins påverkan på flygresandet. Antalet sysselsatta inom "Hotell och restaurang" minskade med 14 procent under perioden, medan "Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster" ökade med 53 procent under perioden.

"61 procent av de sysselsatta jobbade i de tre största branscherna"

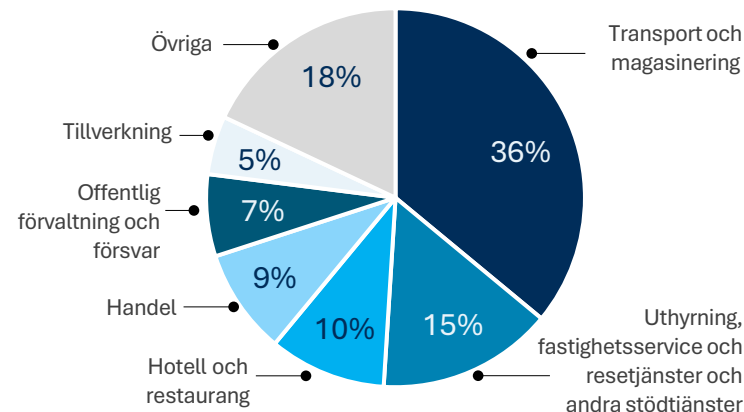
Transport och
magasinering

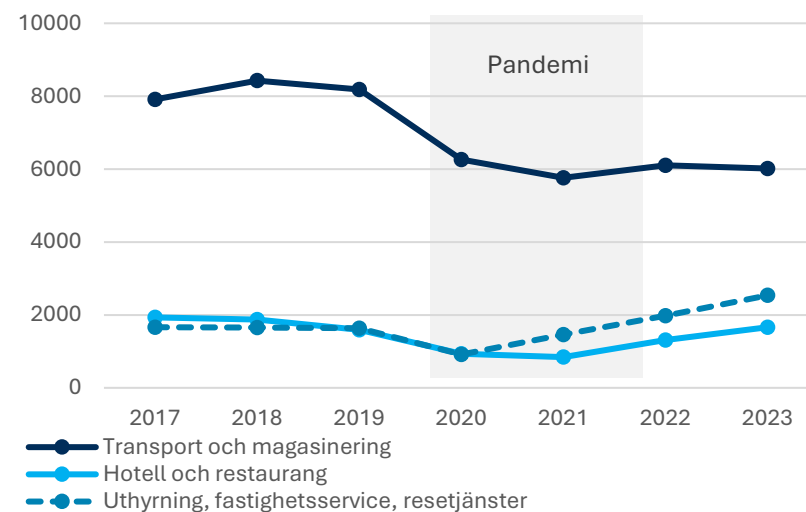
Uthyrning,
fastighetsservice,
resetjänster, stödtjänster

Hotell och
restaurang

Figur 1. Andel sysselsatta i de sex största branscherna i kärnan

Figur 2. De tre största branschernas utveckling över tid i Arlanda- Märsta

Branschstruktur

Branschbredd

En hög branschbredd innebär att det finns en stor diversitet av olika branscher vilket kan göra att kärnan är mindre känslig vid konjunktursvängningar eller kriser. I Arlanda- Märsta fanns 50 branscher representerade 2023 vilket innebar en branschbredd på 58 procent. Det var en relativt låg branschbredd jämfört med flera andra regionala stadskärnor, figur 1.

Specialisering

Arlanda-Märsta hade en stark specialisering inom en enskild bransch, med 36 procent sysselsatta inom "Transport och Magasinering". Endast Södertälje stadskärna och Flemingsberg hade en starkare specialisering, figur 2.

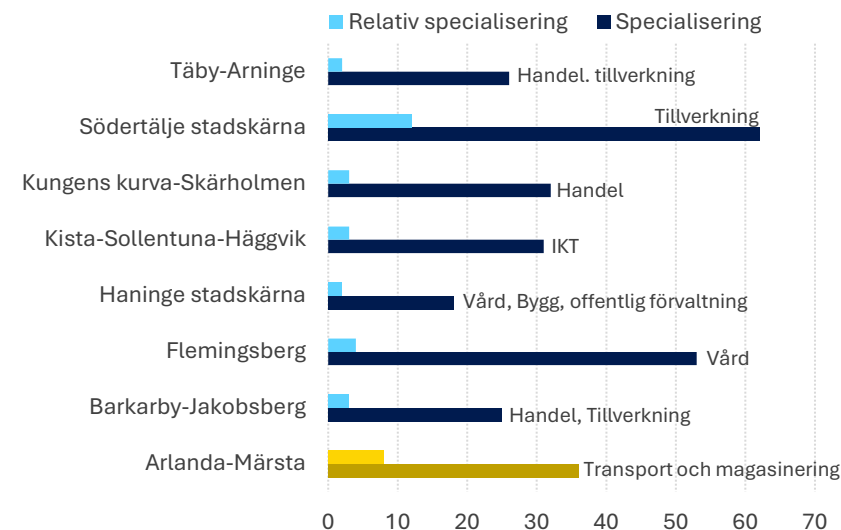
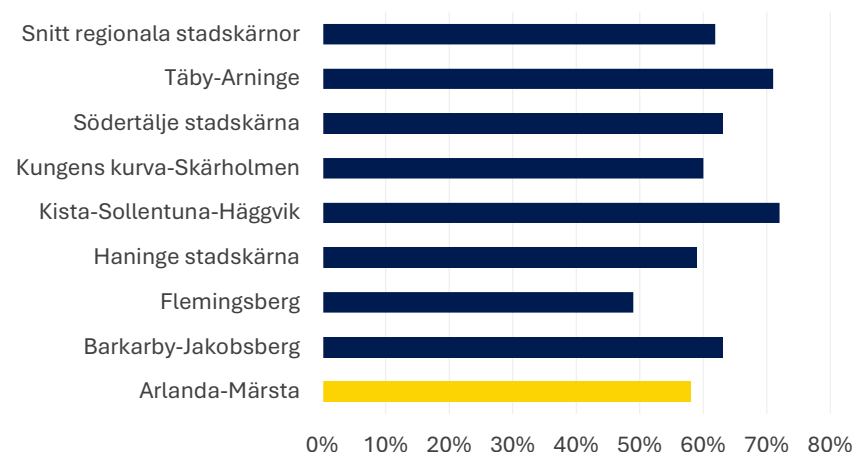
Relativ specialisering

Hög relativ specialisering kan visa på en kärnas styrkeområden och komparativa fördelar. Den relativa specialiseringsgraden beskriver en branschs andel av den totala sysselsättningen i kärnan jämfört med motsvarande andel på länsnivå. Om andelen är större i kärnan än i länet kan man säga att kärnan har en relativ specialisering inom denna bransch. En kvot på 1 innebär att den är lika vanlig i kärnan som i länet.

Arlanda- Märsta hade den näst högsta relativa specialiseringen av alla kärnor, efter Södertälje stadskärna. "Transport och Magasinering" hade en kvot på åtta, vilket innebar att den var åtta gånger så vanlig i kärnan som länet i övrigt, figur 2.

"Arlanda- Märsta hade den näst högsta relativa specialiseringen av alla kärnor"

Figur 1. Branschbredd i de regionala stadskärnorna, baserat på tvåsiffrig SNI

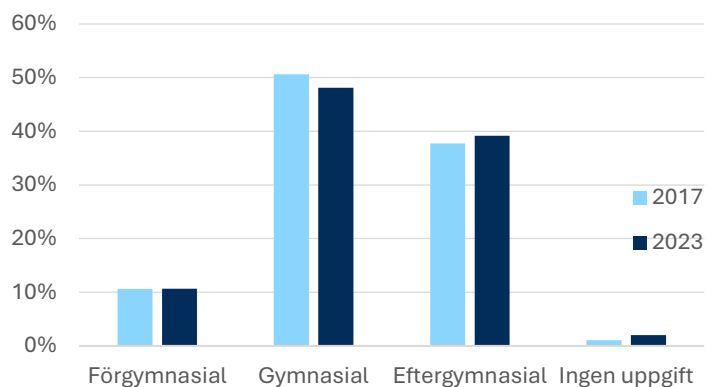

Figur 2. Specialiseringsgrad och olika branschers relativa specialiseringsgrad

Kunskapsintensivt näringsliv

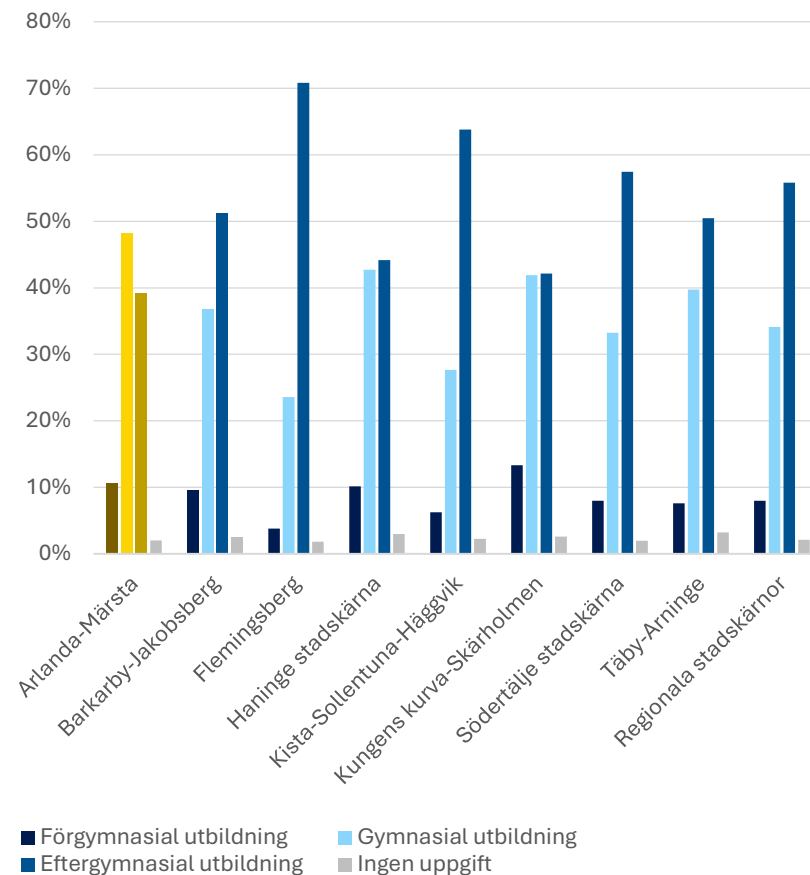
Utbildningsnivån hos de som arbetar i de regionala stads-kärnorna speglar i viss mån hur pass kunskapsintensivt närings-liv som finns i kärnorna. De kärnor som hade ett tydligt kunskapsintensivt näringsliv, såsom Flemingsberg, Kista- Sollentuna- Häggvik och Södertälje, hade även högre andel högutbildade bland dagbefolkningen, figur 2.

Arlanda-Märsta hade en låg andel högutbildade i kärnan år 2023. Av de verksamma i kärnan hade 39 procent en eftergymnasial utbildning medan andelen med gymnasial utbildning låg på 48 procent, figur 2. Andelen högutbildad dagbefolkning i Arlanda- Märsta ökade emellertid med 1,5 procentenheter under perioden, se figur 1.

Figur 1. Förändring av dagbefolkningens utbildningsnivåer i Arlanda- Märsta 2017-2023

”Andelen högutbildade bland de som arbetade i kärnan ökade med 1,5 procentenheter sedan 2017”

Figur 2. Utbildningsnivåerna bland de som arbetade i de regionala stadskärnorna år 2023.

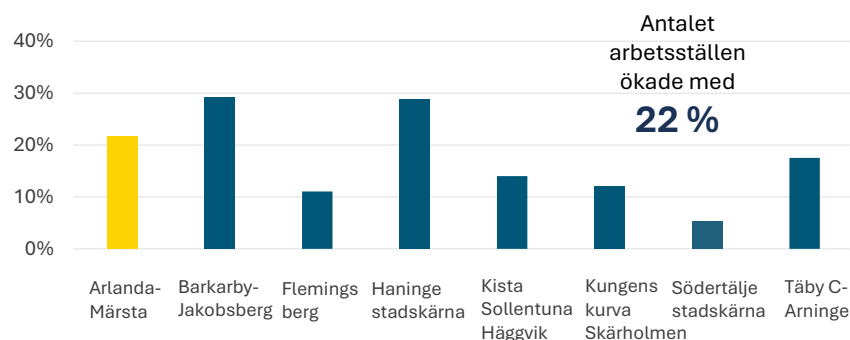
Arbetsställen

Ett arbetsställe är den plats där ett företag bedriver sin verksamhet. År 2024 fanns det totalt 1395 arbetsställen i Arlanda-Märsta, vilket var en ökning med 249 arbetsställen eller cirka 22 procent sedan 2017.

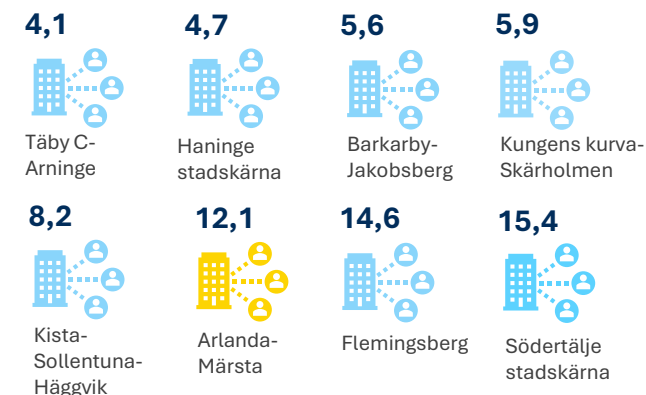
Antalet arbetsställen ökade i samtliga kärnor under perioden men Arlanda- Märsta hade en hög ökning procentuellt sett, jämfört med andra kärnor, se figur 1 nedan.

I snitt arbetade det 12,1 personer/ arbetsställe i Arlanda-Märsta, vilket indikerade att det fanns flera större arbetsställen i kärnan, jämfört med exempelvis Täby C- Arninge där det i snitt arbetade 4,1 personer per arbetsställe.

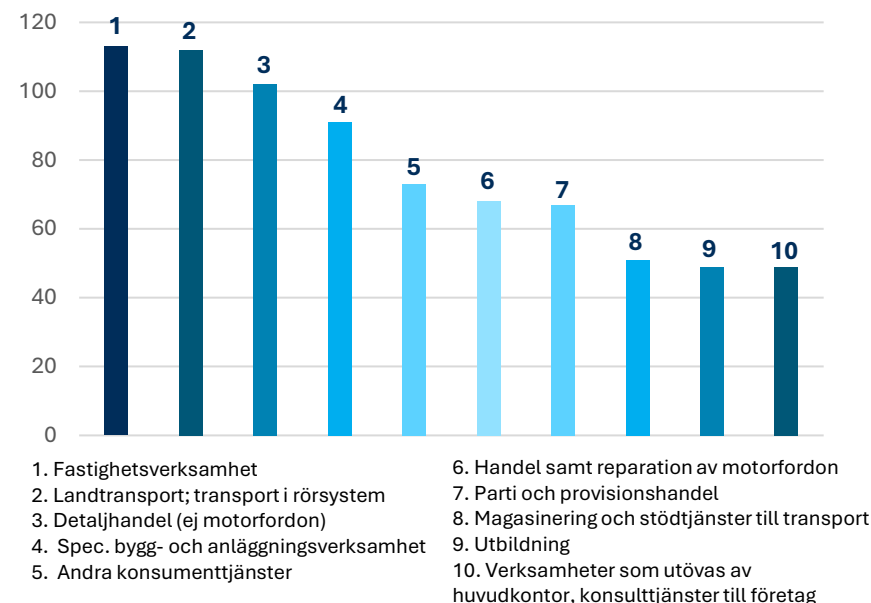
”Fastighetsverksamhet” var den bransch som hade flest antal arbetsställen i kärnan 2024, följt av ”Landtransport och transport i rörsystem” och ”Detaljhandel” se figur 3. Kärnan hade även många arbetsställen inom bygg- och anläggningsverksamhet.

Figur 1. Ökning av antal arbetsställen i de regionala stadskärnorna, 2017-2024

Figur 2. Genomsnittligt antal anställda per arbetsställe år 2023

Figur 3. De branscher som har flest arbetsställen i Arlanda- Märsta

Regionala målpunkter för samhällsservice

De regionala stadskärnorna ska utvecklas till regionala målpunkter för samhällsservice och viktiga funktioner. Målet är att de regionala stadskärnorna ska kunna komplettera utbudet i den centrala regionkärnan och öka balansen av arbetsplatser och service i regionen. Det gör att fler av regionens invånare får närhet och tillgänglighet till sådana funktioner som de behöver och använder i sin vardag. Ett brett och tillgängligt serviceutbud bidrar även till en levande och attraktiv stadskärna som fungerar för olika målgrupper och med aktiviteter över hela dygnet.

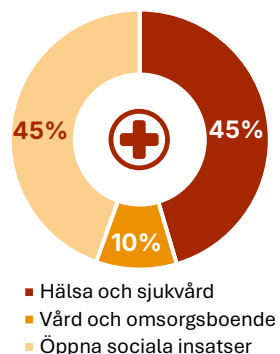
Samhällsservice- vård

År 2023 arbetade cirka 3,5 procent av alla sysselsatta i Arlanda- Märsta inom vårdbranschen. I relation till totalt antal sysselsatta och antal invånare i kärnan hade Arlanda-Märsta en låg andel sysselsatta inom vården jämfört med övriga kärnor. Flemingsberg hade högst andel verk-samma inom vård med 53 procent av de verksamma i kärnan, figur 3 och 4.

Vårdbranschen delas in i tre underbranscher; *Hälsa- och sjukvård*, *Vård- och omsorgsboende* samt *öppna sociala insatser*. ”Öppna sociala insatser” innebär socialt stöd och service i hemmet samt administration av ekonomiskt bidrag. I Arlanda- Märsta var 45 procent av de vård-anställda sysselsatta inom Hälsa och sjukvård och lika många inom Öppna sociala insatser, se figur 2. Det kan jämföras med Flemingsberg och med Kungens kurva- Skärholmen, där 94 procent respektive 25 procent av de vårdanställda var sysselsatta inom Hälsa och sjukvård, se figur 1.

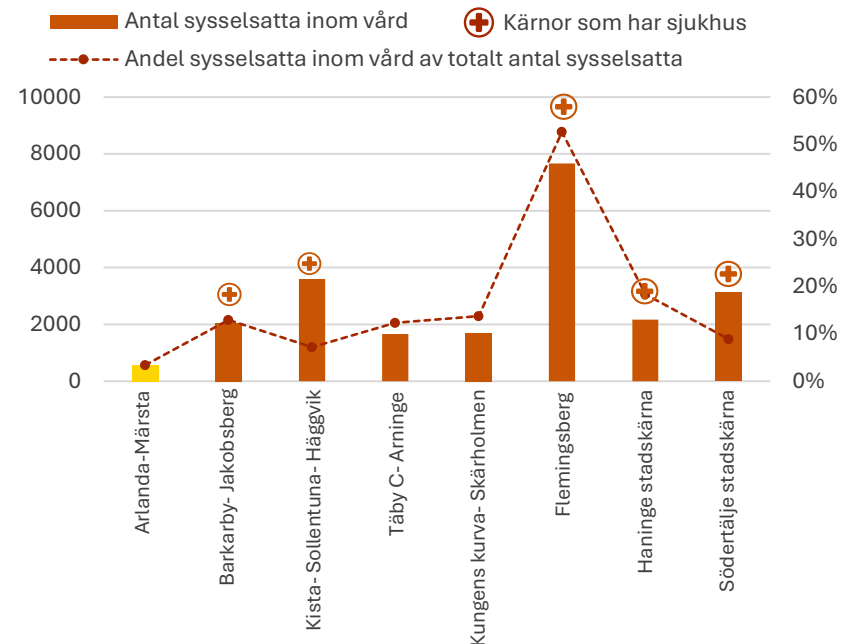
25%	Kungens kurva- Skärholmen
45%	Arlanda- Märsta
46%	Täby C- Arninge
48%	Barkarby- Jakobsberg
48%	Kista- Sollentuna- Häggvik
51%	Haninge stadskärna
74%	Södertälje stadskärna
94%	Flemingsberg

Figur 2. Vårdutbudets struktur i Arlanda- Märsta

Figur 2. Andel sysselsatta inom branschgruppen Hälsa och sjukvård

Figur 3. Antal sysselsatta inom vård i de regionala stadskärnorna samt andel sysselsatta inom vård av totalt antal sysselsatta i kärnan

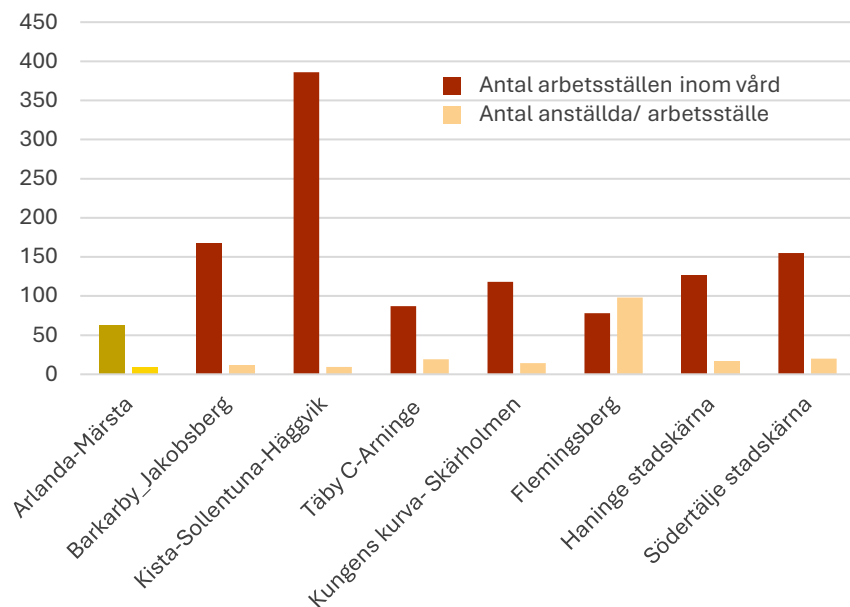
Arlanda- Märsta	Barkarby- Jakobsberg	Kista- Sollentuna- Häggvik	Haninge stadskärna
0,05	0,06	0,06	0,06
0,07	0,08	0,13	0,46
Täby C- Arninge	Kungens kurva- Skärholmen	Södertälje stadskärna	Flemingsberg

Figur 4. Antal sysselsatta inom vård/ invånare i stadskärnorna

Samhällsservice- vård

Arbetsställen

År 2024 var vårdens verksamheter fördelade på 63 olika arbetsställen i Arlanda-Märsta (samtliga vårdgrupper inkluderas; Hälsa och sjukvård, vård- och omsorgsboende, öppna sociala insatser), figur 1. I snitt arbetade det 9 personer per vårdställe i kärnan, det kan jämföras med Flemingsberg som hade 98 sysselsatta per arbetsställe, vilket speglade att Flemingsberg hade få men stora arbetsställen. I figur 2 ses en aggregerad bild över vårdutbudet i Arlanda-Märsta, september 2024.

Figur 1. Antal arbetsställen inom vård och antal sysselsatta per arbetsställe i de regionala stadskärnorna år 2023

1. Märsta

Vårdcentral
Tandvård
Barnhälsovård (BVC)
Mödrhälsovård (MVC)
Rehabilitering
Beroendevård
Hälsa- och sjukvård i särskilt boende
Logopedi

Aggregerad
nulägesbild över
vårdutbudet i
kärnan,
september 2025

2. Arlanda

Vårdcentral

Figur 2. Övergripande, *aggregerad* sammanställning av vårdutbudet i kärnan, enskilda vårdgivare är inte utsatta, källa: Region Stockholm, september 2025

Samhällsservice- utbildning

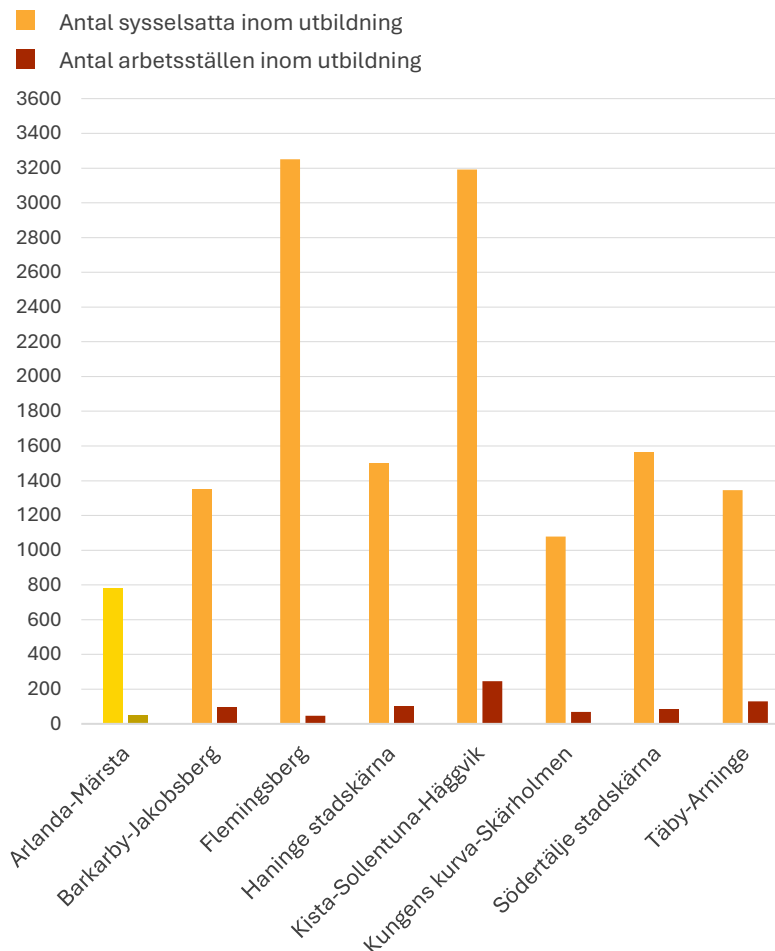
I Arlanda-Märsta var 783 personer sysselsatta inom utbildning år 2023, det motsvarade 4,5 procent av de sysselsatta i kärnan. De kärnor som hade flest sysselsatta inom utbildning var Flemingsberg, Kista-Sollentuna- Häggvik och Södertälje, vilket delvis speglade inslaget av högre utbildning i dessa kärnor, framförallt i Flemingsberg. I Arlanda-Märsta fanns det 49 arbetsställen inom utbildning, det innebar att det i snitt arbetade 16 sysselsatta per arbetsställe.

Jämfört med övriga kärnor hade Arlanda-Märsta relativt få antal sysselsatta inom utbildning men i relation till antalet invånare hade kärnan det näst högsta antalet sysselsatta /invånare, efter Flemingsberg. I kärnan fanns det 0,065 sysselsatta inom utbildning per invånare år 2023, jämfört med Flemingsberg där det fanns 0,2 sysselsatta / invånare samma år, figur 1.

Barkarby-Jakobsberg	Haninge stadskärna	Kungens kurva-Skärholmen	Kista-Sollentuna-Häggvik
0,039	0,044	0,05	0,055
0,056	0,063	0,065	0,2
Täby C- Arninge	Södertälje stadskärna	Arlanda- Märsta	Flemingsberg

Figur 1. Antal sysselsatta inom utbildning i relation till antal invånare i kärnan, sysselsatta/ invånare

”Arlanda- Märsta hade många sysselsatta inom utbildning i relation till antalet invånare”

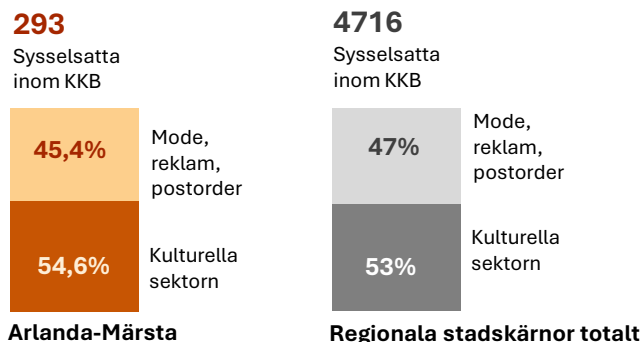
Figur 2. Antal sysselsatta inom utbildning samt antal arbetsställen inom utbildning

Samhällsservice- kultur

I redovisningen av Kulturella och kreativa branscher (KKB) ingår bland annat branscherna mode, reklam och postorderhandel, vilket till exempel inkluderar klädbutiker. Bredden av branscher kan ge en något missvisande bild av kulturens representation i kärnan. Därför särredovisas även den så kallade ”kulturella sektorn” i statistiken, i den kulturella sektorn har mode, reklam och postorderhandel exkluderats.

År 2022 hade Arlanda- Märsta totalt 293 sysselsatta inom kulturella och kreativa branscher (KKB). Av dessa arbetade 160 personer inom den kulturella sektorn. Antalet sysselsatta inom den kulturella sektorn utgjorde nästan 55 procent av den totala KKB, vilket var något högre än snittet för de regionala stadskärnorna som låg på 53 procent.

I relation till det totala antalet sysselsatta jobbade en procent inom den kulturella sektorn i Arlanda- Märsta. Det motsvarade ungefär samma nivå som Södertälje stadskärna och Flemingsberg.

Figur 1. Kulturella sektorns andel av Kulturella och kreativa branscher i Arlanda-Märsta, jämfört med de regionala stadskärnorna totalt.

	Antal verksamma inom Kulturella och kreativa branscher, KKB	Antal verksamma inom kulturella sektorn	Andel av KKB som är verksamma inom kulturella sektorn	Andel verksamma inom kulturella sektorn av totalt antal verksamma i kärnan
Arlanda-Märsta	293	160	54,6%	1,01%
Barkarby-Jakobsberg	679	254	37,4%	1,82%
Kista-Sollentuna- Håggvik	1434	811	56,6%	1,73%
Täby - Arninge	765	494	64,6%	3,66%
Kungens kurva-Skärholmen	482	177	36,7%	1,59%
Flemingsberg	150	142	94,7%	1,02%
Haninge stadskärna	531	199	37,5%	1,89%
Södertälje stadskärna	382	263	68,9%	0,96%

Figur 2. Andel verksamma inom den kulturella sektorn i förhållande till det totala antalet verksamma inom kulturella och kreativa branscher (KKB) samt i relation till totalt antal sysselsatta i kärnan.

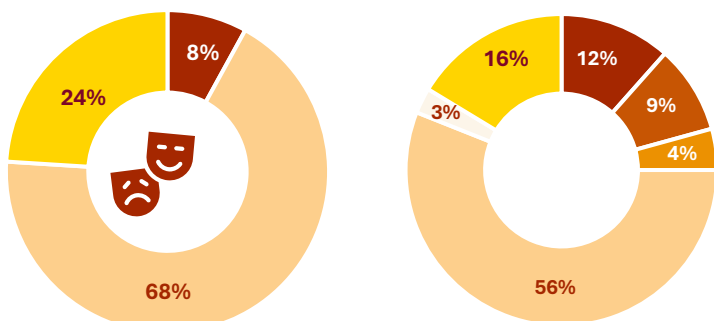
”En procent av de sysselsatta i Arlanda- Märsta arbetade inom den kulturella sektorn 2022.”

Samhällsservice- kultur

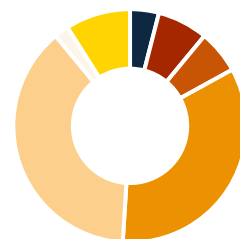
År 2022 hade Arlanda- Märsta verksamma inom tre av sju branschgrupper inom den kulturella sektorn; Audiovisuellt, Litteratur och press och Scenkonst, se figur 1 nedan, se figur 2. Det innebär att kärnan, tillsammans med Flemingsberg, hade en lägre branschbredd än övriga kärnor.

I Arlanda- Märsta arbetade cirka 68 procent av den kulturella sektorn inom branschgruppen litteratur och press. Litteratur och press var den största branschgruppen i samtliga regionala stadskärnor, utom i Kungens kurva- Skärholmen. Det som utmärkte Arlanda-Märsta, var att kärnan hade en hög representation inom scenkonst, vilket kan kopplas till den kommunala kulturskolans utbildning i kärnan. Inom branschen Audiovisuell fanns verksamheter inom film, tv och video samt utgivning av dataspel.

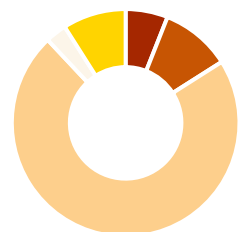
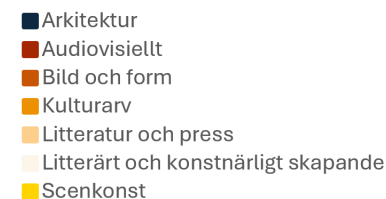
”Arlanda- Märsta hade en hög representation inom scenkonst jämfört med andra kärnor”

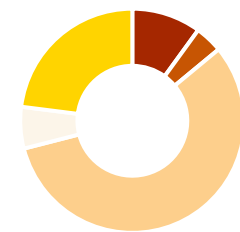
Figur 1. Verksamhet inom den kulturella sektorn fördelat på olika branschgrupper i Arlanda- Märsta jämfört med snittet för de regionala stadskärnorna år 2022

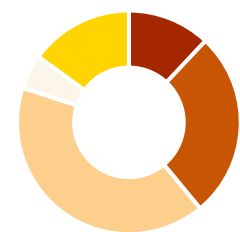
Södertälje stadskärna

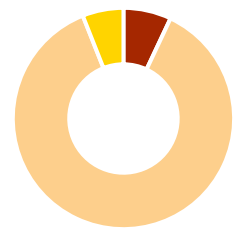
Kista- Sollentuna- Häggvik

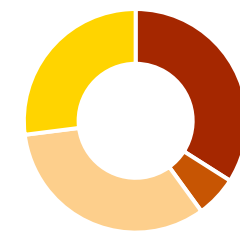
Barkarby- Jakobsberg

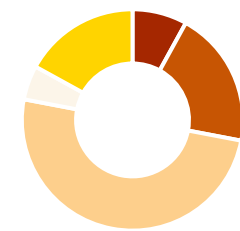
Täby C- Arninge

Flemingsberg

Kungens kurva- Skärholmen

Haninge stadskärna

Figur 2. Verksamhet inom kulturella sektorn i de regionala stadskärnorna, fördelat på olika branschgrupper år 2022. Statistiken för KKB utgår från de gamla avgränsningarna i RUF 2050.

Tillgängliga regionala stadskärnor som bidrar till hållbart resande

Den flerkärniga utvecklingen ska bidra till ett hållbart resande och till att avlasta transportstråken in mot regionens centrala delar. För att utvecklingen i de regionala stadskärnorna ska kunna bidra till ett ökat resande med kollektivtrafik, gång och cykel behöver de ha en hög tillgänglighet såväl inom- till- som mellan de regionala stadskärnorna.

In- och utpendling

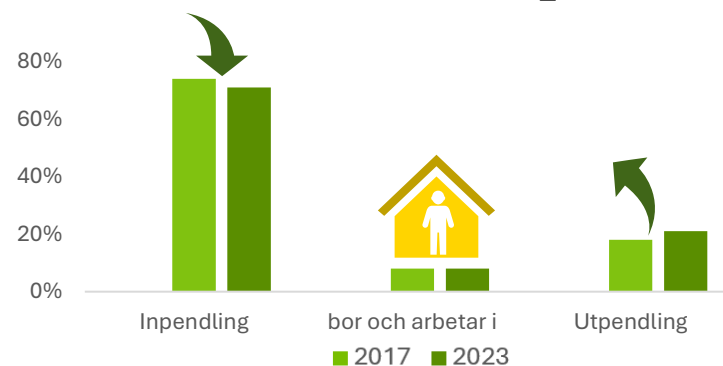
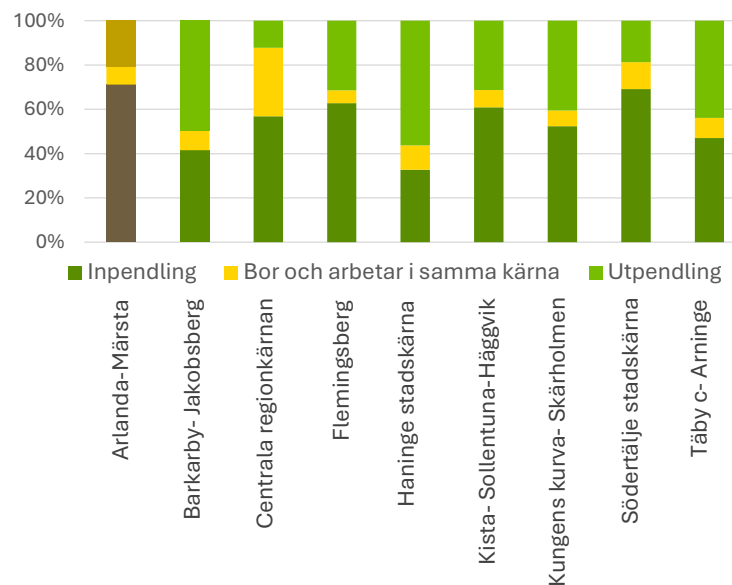
Ett av syftena med en flerkärnig utveckling är att minska belastningen i transportstråken in mot regionens centrala delar och att utnyttja kapaciteten i befintligt transportsystem mer effektivt genom att vända på resandet, eller genom att bidra till att fler får nära till arbete och service från sin bostad.

Arlanda- Märsta var den kärna som hade den högsta andelen inpendling av alla kärnor. Av alla pendlingsrörelser, till- från och inom Arlanda- Märsta, utgjordes 71 procent av inpendling och endast 21 procent av utpendling år 2023. De som pendlar in till kärnan kommer såväl från övriga delar av Sigtuna kommun, övriga regionen och andra län. Åtta procent av pendlingsrörelserna i kärnan gjordes av människor som både bodde och arbetade i kärnan, figur 1.

Under perioden minskade andelen som pendlade in till kärnan med tre procentenheter och andelen utpendling ökade med tre procentenheter. Andelen resor inom kärnan var oförändrad, figur 2.

”Arlanda- Märsta hade den högsta andelen inpendling av alla kärnor med 71%”

Figur 1. Fördelning mellan andelen in- utpendling och de som bor och jobbar i samma kärna

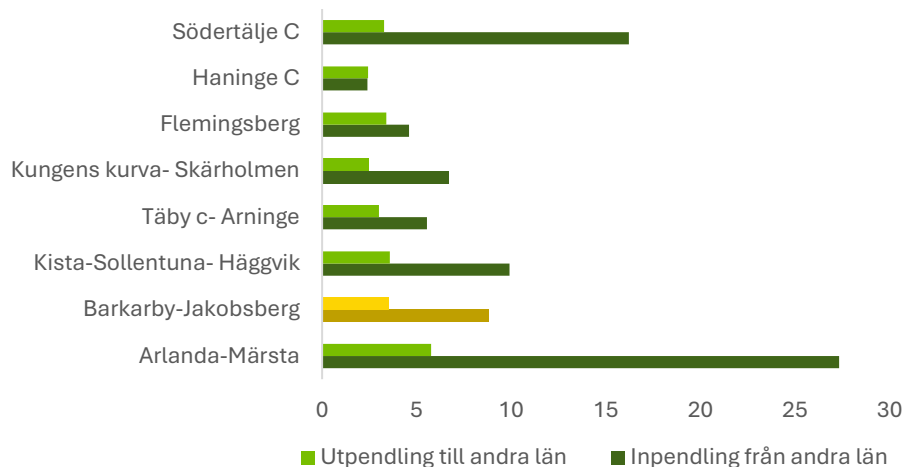

Figur 2. Förändring av andelen in- och utpendling och andelen som bor och jobbar i samma kärna, sedan 2017

In- och utpendling

De som pendlade in till Arlanda- Märsta bodde framför allt i Sigtuna kommun (inklusive den regionala stads kärnan Arlanda- Märsta). Efter Sigtuna kommun var det flest som pendlade in från Uppsala län, där hela 22,5 procent kom ifrån, figur 2. Inpendlingen var även stor från Stockholms stad och från de angränsande kommunerna på den norra regionhalvan. De som pendlade ut från kärnan pendlade framför till platser inom Sigtuna kommun och till Stockholms stad samt till angränsande kommuner på den norra regionhalvan.

Arlanda- Märsta hade den högsta inpendlingen från andra län av alla kärnor. I Arlanda-Märsta kom 27 procent av all inpendling från andra län, framförallt från Uppsala län och från Västmanlands län. Den höga inpendlingen från andra län beror till stor del på kärnans läge nära länsgränsen.

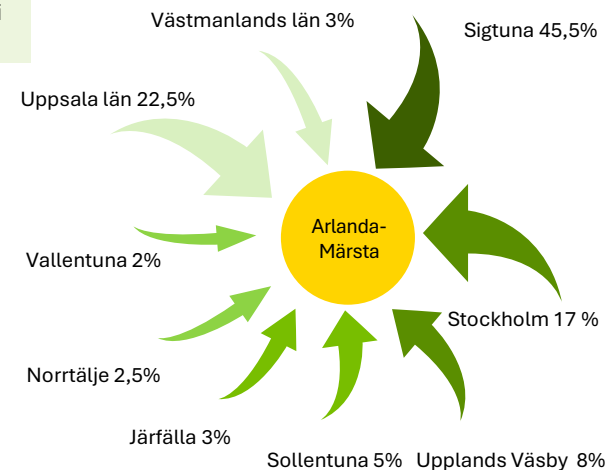

Figur 1. In- och utpendling från andra län i procent av total in- och utpendling

16 878

Personer arbetar i kärnan

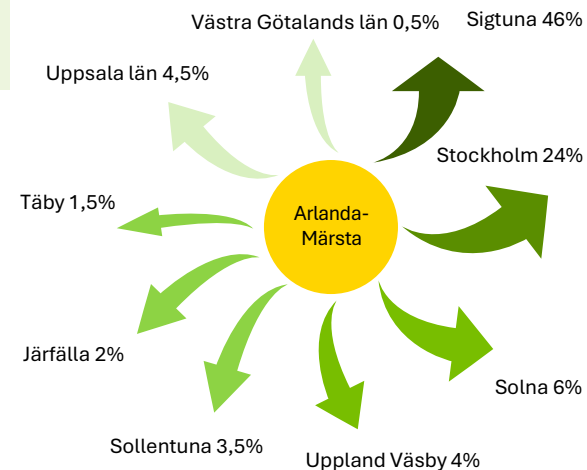
Var bor de som arbetar i kärnan?

6 142

av de boende i kärnan arbetar

Var arbetar de som bor i kärnan?

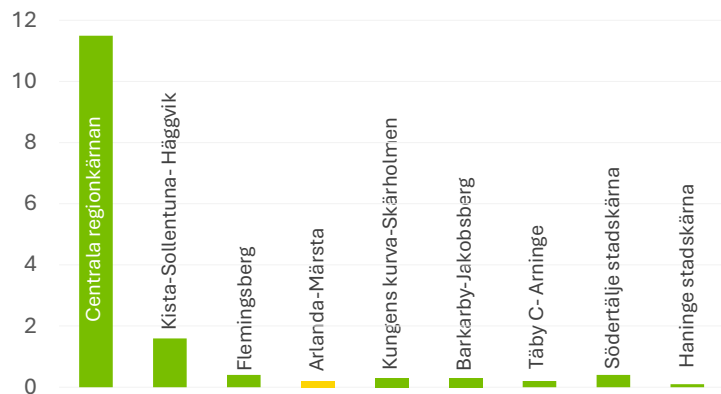

Figur 2. De sju största in- och utpendlingskommunerna samt de två största in- och utpendlingslänerna

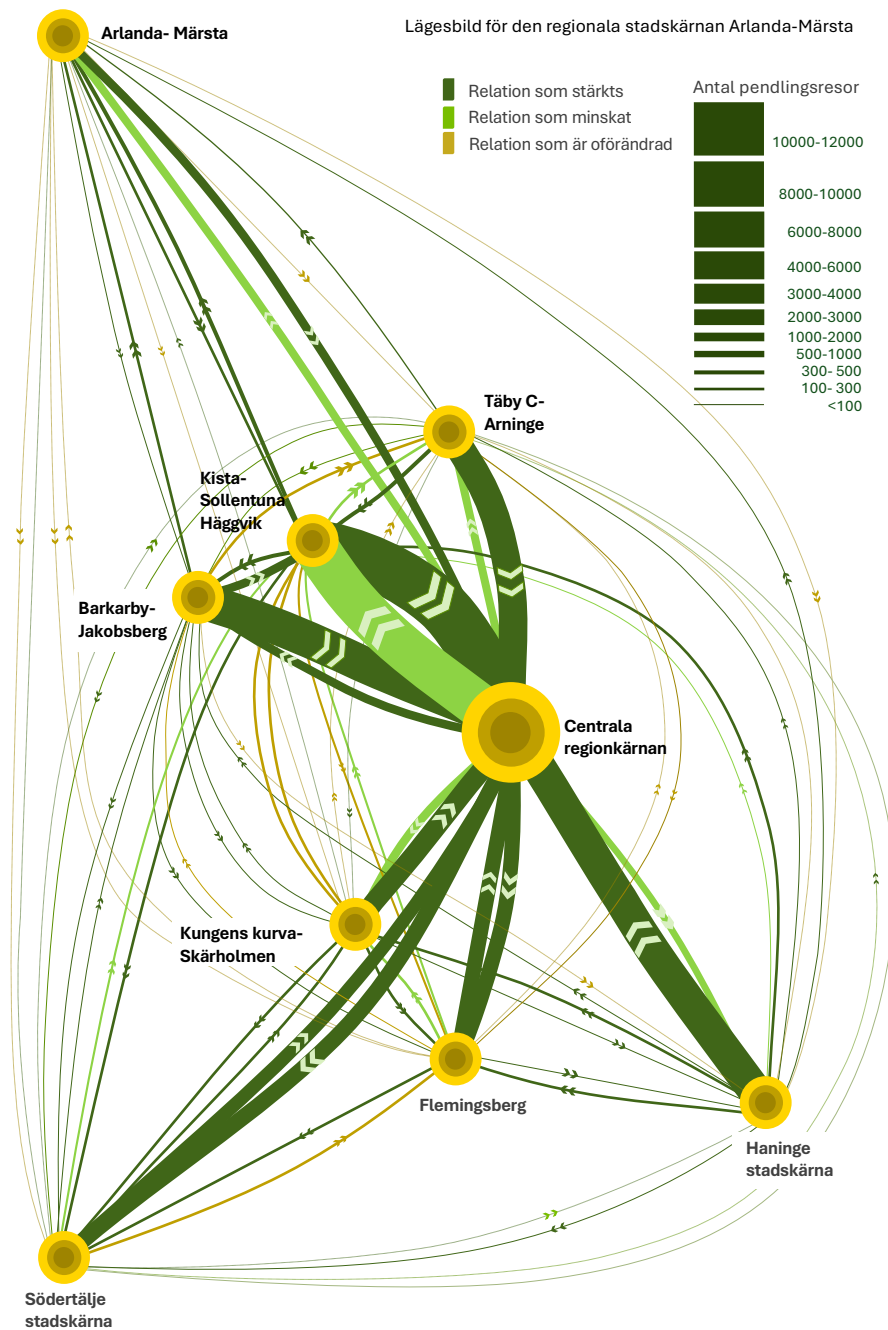
Pendling mellan regionala stadskärnor

Figur 2 visar hur de regionala stadskärnorna och den centrala regionkärnan interagerar med varandra när det gäller arbetspendling. Bilden speglar även de senaste årens utveckling av dagbefolkning i regionen där den centrala regionkärnan hade en stark utveckling av arbetsplatser. Samtliga relationer in till den centrala regionkärnan stärktes under perioden, samtidigt minskade inpendlingen till flera av de regionala stadskärnorna från den centrala regionkärnan. Det var endast Södertälje stadskärna, Barkarby- Jakobsberg, och Flemingsberg som ökade sin inpendling från den centrala regionkärnan under perioden.

I figur 1 visas hur starka kärnorna var som inpendlingsorter i förhållande till varandra och hur stor interaktion kärnorna hade med varandra. Arlanda- Märsta hade störst interaktion med den centrala regionkärnan och med kärnorna på den norra regionhalvan. Av de regionala stadskärnorna var det Kista- Sollentuna- Häggvik som hade störst interaktion med övriga kärnor, figur 1 och 2.

Figur 1. En kärnas grad av interaktion med andra kärnor

Figur 1. Kärnornas interaktion med varandra gällande pendlingsrörelser 2017-2023

Färdmedel

Bilnehav

De regionala stadskärnorna tillsammans hade tillsammans ett lägre bilnehav än snittet för Stockholmsregionen. Hushållens bilandel minskade inom samtliga studerade geografier i regionen under perioden 2017- 2024, figur 1.

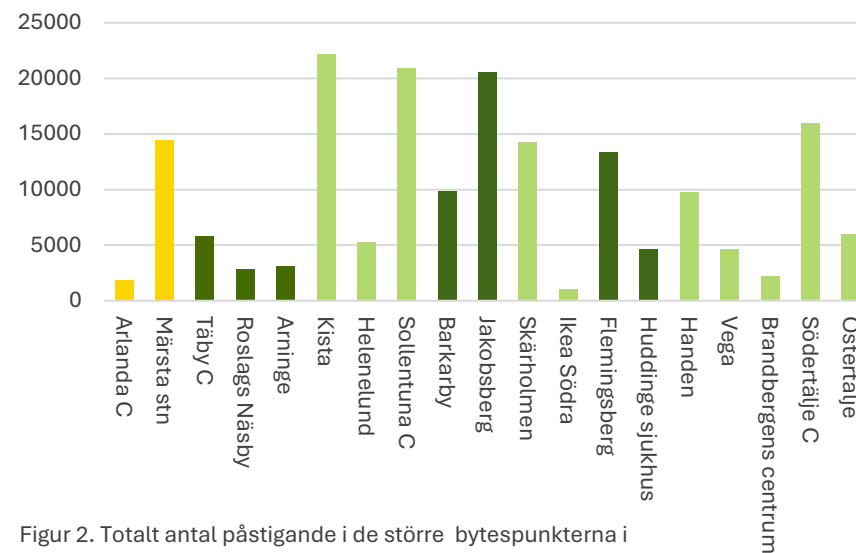
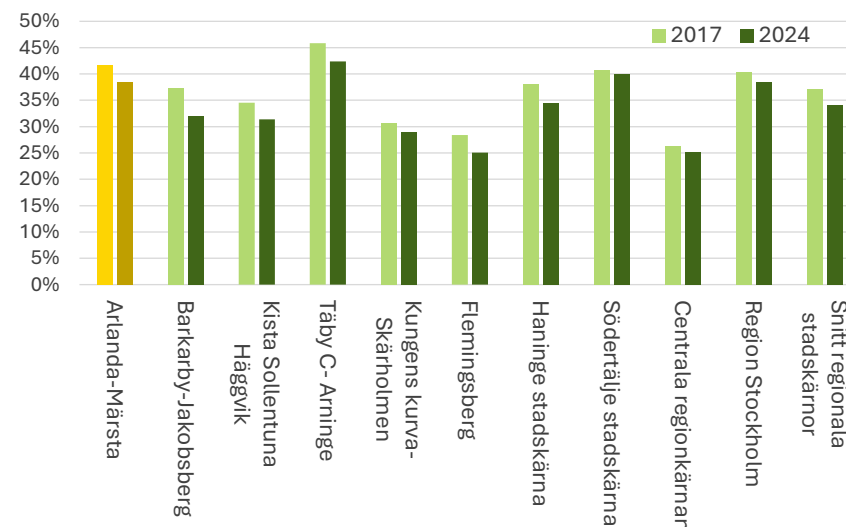
I Arlanda- Märsta hade cirka 38,5 procent av hushållen tillgång till bil år 2024, vilket var högre än snittet för regionen och de regionala stadskärnorna. Det kan jämföras med Flemingsberg och den centrala regionkärnan, som hade lägst bilandel på 25 procent, och Täbys C-Arninge som hade högst bilandel, på 42 procent. Bilnehavet i Arlanda-Märsta minskade med 3 procentenheter under den studerade perioden.

Påstigande med kollektivtrafik

Märsta station var den största bytespunkten i kärnan sett utifrån antal påstigande i kollektivtrafiken. Stationen hade 14 426 påstigande i kollektivtrafiken per vardagsdygn år 2024. Det gjorde den till den femte största bytespunkten i kärnorna. Arlanda Central hade 1854 påstigande per vardagsdygn år 2024 men då är inte kommersiell kollektivtrafik medräknad i statistiken, figur 2.

”Hushållens bilnehav minskade med 3 procentenheter under perioden”

Figur 1. Bilnehavet i de regionala stadskärnorna 2017-2024

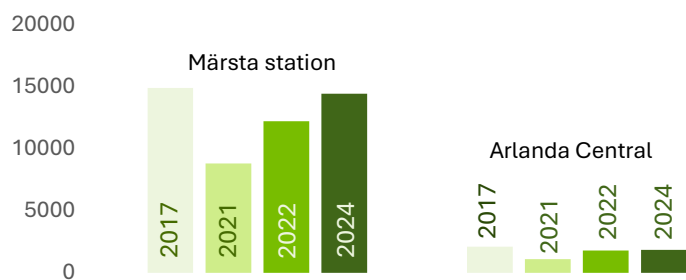

Figur 2. Totalt antal påstigande i de större bytespunkterna i kärnan år 2024.

Antal påstigande i kollektivtrafiken

Kollektivtrafikens andel av resandet minskade under pandemin och resandet med kollektivtrafik har ännu inte återhämtat sig till de nivåer som rådde innan pandemin. Det beror delvis på ett ökat distansarbete, jämfört med innan pandemin, men även på förändrade resvanor. Utvecklingen speglas i figur 2, som visar att antalet påstigande minskade på flera stationer och bytespunkter i de regionala stadskärnorna under perioden. I vissa bytespunkter ökade dock antalet påstigande betydligt. Det kan bero på en omfattande stadsutveckling, som i Barkarby, eller att stationerna är relativt nya och tillkom under perioden 2017-2024, som i Vega och Arninge.

Resandet vid bytespunkterna Märsta station och Arlanda central minskade med 3 respektive 12 procent under perioden, se figur 2. Vid Märsta station och Arlanda C påverkades resandet betydligt under pandemin men antalet påstigande är på väg att nå samma nivåer som innan pandemin, figur 1. I statistiken ingår ej kommersiell kollektivtrafik till flygplatsen.

Figur 1. Resandets utveckling vid kärnans kollektivtrafiknoder 2017-2024

Figur 2. Förändring i antal påstigande, vardagsdygn 2017- 2024.

